

Guía Docente				
Datos Identificativos				2012/13
Asignatura (*)	Metodoloxía do ensino das linguas e literaturas galega e castelá en educación secundaria	Código	652608822	
Titulación	6 Mestrado Universitario de Educación Secundaria: Lingua e Literatura Galega e Lingua e Literatura Castelá			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	Anual	Primeiro	Obrigatoria	4
Idioma	Galego			
Prerrequisitos				
Departamento	Filoloxía Española e Latina Galego-Portugués, Francés e Lingüística			
Coordinación	Sanchez Rei, Xose Manuel	Correo electrónico	x.m.sanchez.rei@udc.es	
Profesorado	Gonzalez Garcia, Luis Sanchez Rei, Xose Manuel	Correo electrónico	luis.gonzalezg@udc.es x.m.sanchez.rei@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Aprendizaxe e ensino da Lingua e Literatura Galega e Castelá: Metodoloxía das Linguas e as Literaturas Galega e Castelá na Educación Secundaria			

Competencias da titulación	
Código	Competencias da titulación
A1	Coñecer o valor formativo e cultural das materias correspondentes á especialización.
A2	Coñecer os contidos que se cursan nos respectivos ensinos.
A4	Coñecer contextos e situacións en que se usan ou aplican os diversos contidos curriculares.
A7	Adquirir criterios de selección e elaboración de materiais educativos.
A9	Integrar a formación en comunicación audiovisual e multimedia no proceso de ensino-aprendizaxe.
A12	Analizar criticamente o desempeño da docencia, das boas prácticas e da orientación utilizando indicadores de calidade.
A13	Identificar os problemas relativos ao ensino e a aprendizaxe das materias da especialización e expor alternativas e solucións.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.

Resultados da aprendizaxe			
Competencias de materia (Resultados de aprendizaxe)			Competencias da titulación
Coñecer o valor formativo e cultural das materias correspondentes á especialización.	AP1		
Coñecer os contidos que se cursan nos respectivos ensinos.	AP2		
Coñecer contextos e situacións en que se usan ou aplican os diversos contidos curriculares.	AP4		
Adquirir criterios de selección e elaboración de materiais educativos.	AP7		
Analizar criticamente o desempeño da docencia, das boas prácticas e da orientación utilizando indicadores de calidade.	AP12		
Identificar os problemas relativos ao ensino e a aprendizaxe das materias da especialización e expor alternativas e solucións.	AP13		
Integrar a formación en comunicación audiovisual e multimedia no proceso de ensino-aprendizaxe.	AP9		
Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.			CM1
Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.			CM3

Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.			CM4
Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.			CM6
Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.			CM7

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Competencias básicas nas áreas de Lingua e Literatura Galega e Castelá no Ensino Secundario	1.1. O currículo na ESO e no Bacharelato 1.2. A reflexión explícita sobre Lingua e Literatura
2. As fontes de información	2.1. Fontes tradicionais (libro de texto, enciclopedias, dicionarios, prensa?) 2.2. Fontes electrónicas 2.3. Selección, ordenación e tratamento da información: metodoloxías didácticas
3. Métodos para o ensino da lingua oral e escrita na ESO e no Bacharelato	3.1. A competencia lingüística 3.2. O texto e os seus tipos 3.3. As novas tecnoloxías e a súa aplicación ao ensino da lingua
4. Métodos para o ensino da literatura na ESO e no Bacharelato	4.1. O carácter ancilar da Literatura na ESO 4.2. Conceptos básicos no ensino da Literatura 4.3. A animación á lectura: do papel aos novos formatos

Planificación			
Metodoloxías / probas	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	10	11	21
Lecturas	0.5	25	25.5
Traballos tutelados	2	20	22
Proba de ensaio	2	16	18
Presentación oral	0.5	5	5.5
Atención personalizada	8	0	8

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	A modo de introducións ou visións sintéticas dirixidas a todo o grupo, ofreceranse algunhas sesións en que o profesor se valerá do método expositivo
Lecturas	O alumno, como parte do seu traballo autónomo, debe ler algúns textos facilitados polo profesor, sobre todo para a realización do traballo tutelado, mais tamén para o seguimento dalgúns das actividades propostas (neste caso, a lectura farase con anterioridade á actividade)
Traballos tutelados	Ao longo do curso, o alumno debe preparar un traballo sobre algún aspecto referido ao ensino da Lingua e da Literatura no Ensino Secundario
Proba de ensaio	Ao final do curso o estudiantado realizará un exercicio dedicado a verificar a adquisición das competencias específicas da materia.
Presentación oral	Cada estudante deberá expor ao final do curso o traballo tutelado elaborado previamente.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	A configuración do grupo permite que o profesor ou a profesora poida facer un seguimento individual de cada estudante, mesmo cando se tratar de actividades levadas a cabo polo grupo completo. Igualmente, o profesor ou a profesora tutelaré a realización do traballo que cada estudante debe presentar ao final do curso, facilitándolle a orientación e a bibliografía necesarias.

Avaliación

Metodoloxías	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	Na avaliación dos traballos tutelados teranse en conta os seguintes criterios: <ul style="list-style-type: none"> - claridade expositiva - calidade lingüística - orixinalidade - profundidade	40
Proba de ensaio	Na avaliación da proba de ensaio terase en conta o seguinte: <ul style="list-style-type: none"> - claridade expositiva - calidade lingüística - capacidade de síntese - capacidade crítica	40
Presentación oral	Terase en conta a fluidez discursiva, a adecuación dos medios utilizados e a linguaxe non verbal.	20

Observacións avaliación

Os prazos de entrega dos exercicios serán fixados polo profesorado da materia e serán inamobíbeis.
--

Fontes de información

--

<p>Bibliografía básica</p>	<ul style="list-style-type: none"> - (). . - GARCÍA NEGRO, P. e X. X. COSTA CASAS (1998). O ensino da lingua: por un cambio de rumbo. A Coruña: ASPG - ALLER GARCÍA, C. (1998). Animación a la lectura I. Sevilla: Quercus - ALLER GARCÍA, C. (1998). Animación a la lectura II: juegos y actividades para después de leer. Sevilla: Quercus - LOMAS, C. (1999). Cómo enseñar a hacer cosas con las palabras. Teoría y práctica de la educación lingüística. Madrid: Paidós - KOHAN, S. A. (1977). Corregir relatos. La herramienta del escritor. Barcelona: Grafein - SANMARTÍN REI, G. (coord.) (2009). Criterios para o uso da lingua. A Coruña: UDC - LÓPEZ, A. e E. ENCABO (1994). Didáctica de la literatura. Barcelona: Octaedro - GARCÍA-RIVERA, G. (1995). Didáctica de la Literatura en la Enseñanza Primaria y Secundaria. Madrid: Akal - LOMAS, C. e OSORO, A. (1994). El enfoque comunicativo de la enseñanza de la lengua. Barcelona: Paidós - CASSANY, D. et alii (1994). Enseñar lengua. Barcelona: Graó - BORDONS, G. e A. DÍAZ ? PLAJA (coords.) (2006). Enseñar literatura en secundaria. Barcelona: Graó - AELG (Asociación de Escritores en Lingua Galega) (). Espazos didácticos [dispoñíbel en http://www.aelg.org/DidacticSpace/GetCourses.do]. - GONZÁLEZ FERNÁNDEZ, A. (2004). Estrategias de comprensión lectora. Madrid: Síntesis - FREIXEIRO MATO, X. R. (2006). Gramática da lingua galega. I, Fonética e Fonoloxía; II, Morfosintaxe; III, Semántica; IV, Gramática do Texto. Vigo: A Nosa Terra - VV.AA (2005). Hablar en clase. Barcelona: Graó - FONTICH VICENS, X. (2006). Hablar y escribir para aprender gramática. Barcelona: ICE-ORSORI - GARCÍA SÁNCHEZ, J. N. e J. M. MARBÁN (2002). Instrucción estratégica en la composición escrita. Barcelona: Ariel - NÚÑEZ DELGADO, P. e ROMERO LÓPEZ, A. (2003). Investigación en didáctica de la lengua e innovación curricular. Granada: P. U. de Granada - LARA, T. et alii. (2009). La competencia digital en el área de Lengua. Barcelona: Octaedro - LOMAS, C. (coord.) (1996). La educación lingüística y literaria en la enseñanza secundaria. Madrid: ICE-ORSORI - BJÖRK, L. e BLOMSTAND, I. (2000). La escritura en la enseñanza secundaria. Barcelona: Grao - SÁNCHEZ MIGUEL, E. (2010). La lectura en el aula: qué se hace, qué se debe hacer y qué se puede hacer. Barcelona: Graó - RUIZ BIKANDU, U. (coord.) (2011). Lengua castellana y literatura. Investigación, innovación y buenas prácticas. Barcelona: Graó - FERNÁNDEZ PAZ, A. et alii (2004). Lingua e literatura: educación secundaria obrigatoria. Vigo: Xerais - MARTÍN VEGAS, R.A. (2009). Manual de didáctica de la lengua y la literatura. Madrid: Síntesis - BRIZ, A. et alii (2008). Saber hablar. Madrid: Aguilar - CAMPS, A. e F. ZAYAS (coords.) (2006). Secuencias didácticas para aprender gramática. Madrid: Aguilar - SANMARTÍN REI, G. (coord.) (2007). Sobre a calidade da nosa lingua. A Coruña: UDC - KOHAN, S. A. (2006). Taller de lectura: el método. Barcelona: Alba
<p>Bibliografía complementaria</p>	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Bases epistemolóxicas para o ensino das linguas e literaturas galega e castelá/652608821

Fundamentos metodolóxicos e profesionais do ensino das linguas e literaturas galega e castelá en educación secundaria/652608823

Proxectos de innovación e investigación educativa en lingua e literatura galega e lingua e literatura castelá/652608E31

Contidos complementarios para o ensino das literaturas galega e castelá/652608812

Materias que continúan o temario
Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías